

oddělení vojskové PVO, u mechanizovaných, tankových, motorizovaných a pěších divizí skupina vojskové PVO. Tyto orgány by byly partnery divizí PVO a protiletadlových raketových brigád (pluků) při řešení součinnostních otázek.

Bojová činnost pozemního vojska (armádních sborů) a vojska PVO (divizí PVO) bude zpravidla vedena ve společném prostoru. Z hlediska organizace účinné prostorové protivzdušné obrany uskupení pozemního vojska, důležitých politických a průmyslových uzlů to vyžaduje nejen uskutečňování součinnosti mezi divizemi PVO a odděleními vojskové PVO armádních sborů, ale současně klade i požadavky na společné plánování bojové činnosti těmito stupni velení. Toto plánování by mělo mimo jiné zabezpečit stanovení jednotného zámyslu protivzdušného boje vedeného silami a prostředky divizí PVO, vojskové PVO armádních sborů ve společném prostoru bojové činnosti, účinnou protivzdušnou obranu hlavního uskupení vojsk armádního sboru, rovněž tak i pozemní obranu sil a prostředků divizí PVO před pozemním napadením, prostorovou a elektromagnetickou koexistencí atd.

Článek měl přispět k ujasnění nových pohledů na úkoly protivzdušné obrany území ČSFR a novou úlohu protiletadlového raketového vojska v rámci vytvářeného Integrovaného systému PVO. Stejnou pozornost si bude vyžadovat pochopení nových úkolů radio-technického vojska, stíhacího letectva PVO a podsystému velení a řízení Integrovaného systému PVO.

Plukovnice PhDr. Věra Perlíngerová

SJEDNOCENÝ SYSTÉM VELENÍ LETECTVA A PVO

Proces výstavby systémů velení a řízení ve vojenském letectvu, PVOS a PVO PV probíhal v minulých letech samostatně bez potřebné koordinace a každý zbraňový systém vytvářel svůj vlastní systém velení.

Systém MASIV byl od samého začátku budován jako informační systém PVOS, který měl zabezpečit přenos všeobecné informace na součinnostní místa velení. Bojová činnost je i nadále řízena ze současných objektů divizí, ústředního velitelského stanoviště (ÚVS) L a PVO neautomatizovaně. Na velitelství letectva byl koncem 80. let vypracován systém

AISET. Předpokládalo se, že oba systémy velení budou mezi sebou pracovat na základě součinnostních vztahů.

Celková úroveň automatizace velení u letectva a PVO i PVO PV zaostává za současnými požadavky, ve srovnání s armádami vyspělých států není na požadované úrovni.

Sovětské automatizační prostředky nebyly zavedeny na všechny stupně a místa velení. Prostředky ASV nejsou ve všech případech propojitelné. Většina z nich je technicky zastaralá a procházející dobou životnosti. Současné problémy systému velení letectvu a PVO vznikají z nedostatečné kvality spojovací soustavy, která nevyhovuje jak kapacitně, tak i z hlediska technické úrovně. Rádiové a radioreléové spojení je uskutečněno na zastaralých a dožívajících prostředcích, které nesplňují požadavky potřeb automatizovaného velení, utajeného přenosu dat a provozu v podmínkách používání prostředků REB. Mnohé problémy jsou způsobeny radiotechnickým zabezpečením letectva, a to: vybavením rádiovými zaměřovači, palubními odpovídači v mezinárodní normě ICAO, palubními rádiovými stanicemi s možností spojení s civilními řídicími stanicemi, kvalitními výškoměry a moderními radiolokátory.

Domnívám se, že v důsledku přijetí vojenské doktríny je třeba obranu státu i jeho vzdušného prostoru ústředně plánovat a řídit. Velení musí vycházet z předpokladu, že všechny druhy vojsk Československé armády budou působit v rámci jedné operace k zajištění obrany. Proto je nutné vytvořit jednotný automatizovaný systém velení letectva a PVO, který bude řízen jedním ústředím, a to ÚVS letectva a PVO v podřízenosti GŠ ČSA.

K tomu je nezbytné již v míru vytvořit takové členění míst velení a řízení, aby byly zajištěny podmínky pro přechod k obraně státního území bez velkých změn. Velení letectvu a PVO musí být jednotné a soustředěné v době míru, za branné pohotovosti státu i za války. Mělo by, podle mého názoru, dojít k podstatnému zvýšení možností průzkumu vzdušného prostoru a zabezpečení jednotné informace o vzdušném prostoru ve skutečném čase všech míst velení na území státu.

Pro splnění tohoto úkolu je třeba dobudovat Jednotný systém řízení letového provozu v ČSFR (JSŘLP) v plném souladu s doporučeními ICAO a zkušenostmi nejvyspělejších států Evropy. Včasným rozvojem technické základny procesu řízení letového provozu přispět k zachování bezpečnosti, plynulosti a hospodárnosti letového provozu letadel všech odvětví ve vzdušném prostoru ČSFR a vhodným technickým propojením tohoto podsystému s místy velení letectva a PVO přispět ke splnění úkolů ve prospěch PVO. Současný stav propojení podsystému JSŘLP s místy velení dává dostatek zkušeností k tomu, aby i budoucí propojení a vazby mohly plnit stanovené cíle.

V době míru jakékoli zakolísání v úrovni služeb letového provozu nebo i ohrožení bezpečnosti letadel by nutně mělo za následek nejen ztrátu atraktivity československého vzdušného prostoru, ale nezbytně i zpomalení procesu zapojení ČSFR do úspěšných společenství evropských států.

Organizační předpoklad pro vytvoření jednotného systému velení a řízení letectva a PVO byl uskutečněn v minulém roce, kdy došlo ke sloučení orgánů velení VL FMO a VPVOS do jednoho orgánu velení letectva a PVOS. V nejbližší době dojde k začlenění protiletadlových raketových a radiotechnických útvarů PVO PV do tohoto celku. Tím budou vytvořeny další předpoklady pro vytvoření jednotného systému letectva a PVO.

Soudím, že ústřední řízení a velení u letectva se kladně projeví zejména:

- při plánování hromadného použití letectva,
- při přehledu letové činnosti vlastního letectva,
- v kvalitě využití letecké povětrnostní služby,
- ve využívání letištní sítě a uskutečňování letištních manévřů.

Při vytvoření jednotné PVO dojde k rovnoměrnějšímu rozdělení sil a prostředků na celém území státu. K zajištění účinnosti systému PVO je nutné vytvořit jednotný systém průzkumu vzdušného prostoru, paleb a navedení letectva.

Kromě toho by měl být vytvořen jednotný informační systém, který umožní uplatnit dosavadní součinnostní vazby přímé podřízenosti jednotného velení a řízení letectva a PVO, velení z jednoho místa s možností přechodu na rozptýlený způsob velení.

Navrhují nově vytvořit jednotný systém velitelských a naváděcích stanovišť, pokračovat v utváření společných míst velení vybavených potřebnou automatizační technikou.

Z charakteristiky v současné době používaných ASV a výzbroje je zřejmé, že tyto prostředky nejsou mezi sebou propojitelné, nejsou tudíž vytvořeny předpoklady pro soustředěné velení všem silám i prostředkům letectva a PVO.

Nákup nových ASV v zahraničí opět naruší slučitelnost s používanými systémy velení a řízení. V současných ekonomických podmínkách není možné nakoupit všechny prostředky včetně nové výzbroje.

Řešení slučitelnosti ASV proto zůstává prvořadým úkolem a základním předpokladem pro vytvoření jednotného automatizovaného systému velení letectva a PVO.

V této oblasti bylo již uděláno mnoho práce při tvorbě systému MASIV a při návrzích vytvoření systému AISLET. Myslím, že sloučením letectva a PVOS, začleněním hlavních prostředků PVO PV do jednoho celku vytváří předpoklad uplatnění jednotné technické politiky; na základě již získaných zkušeností lze vytvořit skutečně jednotný systém velení letectva a PVO. Proto bylo přijato rozhodnutí uskutečnit nový Jednotný automatizovaný systém letectva a PVO (JAS). Vytvářený systém JAS bude vybaven mikropočítačovou technikou. Některé koncové stanice tohoto systému budou připraveny v z odolnější verzi, aby využití výpočetní techniky nebylo závislé na neměnném stanovišti míst velení.

V dalších obdobích výstavby systému JAS budou nahrazovány současné zbraňové systémy a ASV.

Chci zdůraznit, že nové prostředky do výzbroje a systému velení letectva a PVO je nutné zavádět na principu jednotné technické politiky, vzájemné slučitelnosti a vysoké perspektivnosti.

